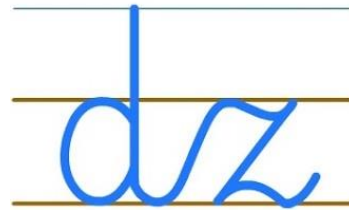

Ćwiczenia na głoski z szeregu syczącego (s, z, c, dz)

Najczęstszą wadą realizacji głosek szeregu syczącego jest wymowa głosek s, z, c, dz międzyzębowo lub przyzębowo. Dziecko może mieć zachowany tzw. niemowlęcy sposób połykania, może też być to związane ze skróconym wędzidełkiem podjęzykowym lub słabym napięciem mięśnia okrężnego warg.

Terapię rozpoczynamy od usprawniania narządów mowy oraz korekty sposobu połykania.

Wybieramy ćwiczenia języka, które nie wymagają wysuwania go na zewnątrz jamy ustnej, np.:

1. Wargi

- ćwiczenia na samogłoskach,
- rozciąganie i zwężanie warg -na przemian,
- to samo z wymową u-e,
- krzywienie ust w lewo, prawo

2. Język

- wysuwanie języka na brodę i cofanie do buzi płaskiego ,
- oblizywanie dolnej wargi , oblizywanie dolnych zębów ,
- wahadełko (język w kącikach ust) ,
- język unosimy i opuszczamy za dolne zęby
- malowanie językiem podniebienia
- wypychanie policzków językiem
- klaskanie całą masą szerokiego języka

Przygotowanie do wywołania głoski

- rozciągamy wargi i wypowiadamy eeee
- język leży za dolnymi zębami , zęby zbliżamy do siebie , utrzymując podany układ ust
- przed lustrem wypowiadamy ssssss-eeeeee

Etapy utrwalania głoski

Celem tego etapu jest utrwalenie właściwego ułożenia narządów mowy, tak aby dziecko zapamiętało to ułożenie i samo je kontrolowało.

Na tym etapie pomocne są sylaby dźwiękonaśladowcze:
naśladowanie węża: sss, świerszczyka: cyt, cyt, pszczołki:
zzzz,dzwoneczka: dzyń, dzyń.

Ćwiczenia na sylabach

Powtarzanie sylab sa sa sa so so so se se se su su su sy sy sy asa
oso usu ese ysy as os us es ys

Zabawy w wymyślanie słów zaczynających się na wyćwiczone sylaby :

- sa (samolot)
- so (sos)
- se (serek)
- su (sum)

Ćwiczenia na wyrazach

Powtarzamy wyrazy z głoską s na początku, później w środku i na końcu. Na tym etapie zastosować można różne sposoby pracy: nazywanie obrazków, gry planszowe, domina, układanki, gry komputerowe i inne.

- sad , sala , salon , sanki , sałata , samolot , samochód , sok , sobota , sól , sufit , sowa , sopel , supeł , sukienka , sen , syn
- masa , kasa , pasek , basen , fasola , nosek , piosenka , włosy , wesele , pisanka , wąsy , mięso , osada , kosa
- as , las , kwas , hałas , nos , los , włos , pies , autobus , lis , napis , kaktus , kleks , konkurs , sos , spis , sosna , sposób.

Utrwalanie głoski w wyrażeniach:

Na tym etapie łączymy dwa wyrazy zawierające głoskę,

np.: sok truskawkowy, pusty słoik, listek kapusty.